

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Gotzon Atutxa Estankona

*Durango,
Bizkaia (1930)*

Aurkibidea

Biografia

1930eko urriaren 8an jaio zen Durangoko [Artabilla](#) auzoan, eta beti bizi izan da bertan. Gerra sasoian Zugastietatik Morgara, handik Portugaletera eta Ortuellara joan ziren Durangora bueltatu aurretik. Gazte denboran 2 urtez txirrindularitzan ibili zen, eta 16 urtegez Euskal Bira irabazi zuen. 15 urtegez bere osabaren tailerrean, Estankona tailerrean, hasi zen beharrean eta bertan aritu zen 45 urtez, 60 urtegez jubilatu zen arte. Soldadutzan ere tailerrean aritu zen lanean. Garaiko Uville baserriko Eugenia Gandariasegaz ezkondu zen.

Zintak

DUR-006

- **Proiektua:** Durangoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Errazti Igartua, Alberto - Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-01-07
- **Iraupena:** 42 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Elortza, Kepa

Pasarteak

1. Gotzonen aita ez zen karlista

- **Erref:** DUR-006/002
- **Iraupena:** 0:02:02. **Hasi:** 00:01:35. **Bukatu:** 00:03:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:

Gotzonen jaiotetxea Ampuero tarrena zen. Hauteskunde batzuetan Ampuero karklistentzako botoa eskatu zion Gotzonen aitari. Honek botoa ukatu eta Ampuero etxetik bidali zuen. Lau urte geroago joan ziren etxetik, auzo bereko beste etxe batera.

2. Francok izen euskaldunak onartu ez

- **Erref:** DUR-006/003
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:03:37. **Bukatu:** 00:06:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikastolak

Laburpena:

Gotzon izena bere osaba aita pontekoagatik jarri zioten. Arreba batek Jasone du izena, baina euskal izenak ez ziren onartzen Francoren denborako erregistroetan.

3. Eskolan tripetako mina. Sororako lanabesak

- **Erref:** DUR-006/004
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:06:28. **Bukatu:** 00:09:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Baserrria » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

Eskolara joaten zenean tripetako mina egiten zitzaion, eta etxera itzuli eta soroan lanean min hori sendatzen zitzaion. Soroan erabiltzen zituzten lanabesak aipatzen ditu. Goldea, aria, narra, burdin area eta triki-traka. Azken hau goldea pasatu aurretik lurra biguntzeko erabiltzen zen.

4. Zubi Esekian behiekin

- **Erref:** DUR-006/006
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:09:25. **Bukatu:** 00:12:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Gerran, bonbek ateratzen zuten distira gogoratzen du, bera sasi artean gordeta zegoela. Zugastietara egin zuten ihes, eta handik Morgara. Gero, Portugaletetik Ortuellara; eta handik, etxera bueltatu ziren. Aita sei behirekin Bizkaiko Zubi Esekitik pasatu zen. Aita Ortuellatik frontera eraman zuten, baina gauetz hanka egin eta etxera iristea lortu zuen.

5. Hamabost urtegaz lanera

- **Erref:** DUR-006/007
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:12:06. **Bukatu:** 00:13:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Fundizioa

Laburpena:

Ortuellatik bueltatu zirenean, etxea zutik aurkitu zuten. Hamabost urte gaz osabaren Estankona tailerrean hasi zen lanean, eta bertan jardun zuen erretiroa hartu arte.

6. Mandatuak egitetik planoak irakurtzera

- **Erref:** DUR-006/008
- **Iraupena:** 0:02:46. **Hasi:** 00:13:57. **Bukatu:** 00:16:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Erreminta-makinak

Laburpena:

Garbiketa lanak eta mandatuak egiten hasi zen tailerrean. Gero, tornu txiki batean jarri zuen lanean osabak. Karrakatzeko makinak (limadorak) ekoizten zituzten bertan. Fresatzeko eta artezteko makinatan ere jardun zuen Gotzonek.

7. Andrerik ez tailerretan lanean

- **Erref:** DUR-006/009
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:16:43. **Bukatu:** 00:18:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Erreminta-makinak

Laburpena:

200 langile egon ziren lanean osabaren tailerrean. Hilean behin kobratzen zuten, 30 bat ogerleko. Andrezkorik ez zegoen tailerrean.

8. Bizikletan Urkiolara 13 urte gaz

- **Erref:** DUR-006/010
- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:18:43. **Bukatu:** 00:20:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak
- Aisia » Kirola » Txirrindularitza

Laburpena:

<p>13 urte gaz bizikletan ibiltzen ikasi zuen mandatuak egiteko. Ikasi eta berehala, Urkiolara igo zuen bizikletaz. Txirrindularitza profesionalean ibili zen.</p>

9. Txirrindulari trebea

- **Erref:** DUR-006/011

- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:20:30. **Bukatu:** 00:22:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Txirrindularitza

Laburpena:

70 bat txirrindulari lasterketatan parte hartu zuen. Deustun Euskal Bira irabazi zuenean, gorpila zulatuta iritsi zen helmugara. Talderik gabe korritzen zuen Gotzonek.

10. Ziprik zaintzen zion bizikleta

- **Erref:** DUR-006/012
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:22:20. **Bukatu:** 00:25:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Txirrindularitza

Laburpena:

Euskal Bira irabazi zuenean, 700 pezeta eta kopa eman zioten. Txirrindulari afizionatuak ez zuten diru saririk jasotzen. Sariak gauzak erosteko txarteletan jasotzen zituzten. Ermuko lasterketa batean Loroñorekin batera aritu zen. Ziprik ematen zizkion korrika egiteko arropak eta bizikleta konpontzen zion.

11. Orduko txirrindularitza mundua

- **Erref:** DUR-006/013
- **Iraupena:** 0:02:24. **Hasi:** 00:25:09. **Bukatu:** 00:27:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Txirrindularitza

Laburpena:

Gotzonen garaian ere txirrindulari batzuk drogak hartzen omen zituzten. Dieta ez zuten zaintzen; babarrunak janda joaten ziren korrika egitera. Bronkioetan izan zuen infekzio bategatik utzi zuen Gotzonek txirrindularitza.

12. Emaztegaia nola ezagutu zuen

- **Erref:** DUR-006/015
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:30:15. **Bukatu:** 00:32:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Baserría » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Lanbideak » Sastreak, jostunak

Laburpena:

Gotzon ez da erromeria zalea izan. Emaztea izango zena nola ezagutu zuen azaltzen du. Emaztegaia josten ikastera joaten zen Intxaurren auzoko jostun batengana. Plazara ere joaten zen astoagaz.

13. Eztei-bidaia Madrilera

- **Erref:** DUR-006/016
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:32:55. **Bukatu:** 00:35:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

<p>Garaiko Ubille baserrikoa zen emaztea. Eztei-bidaia Madrilera egin zuten. Madrilén joan ziren senar-emazteak zinera azkenengo aldiz.</p>

14. Gotzonen eskola partikularrak

- **Erref:** DUR-006/017
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:35:33. **Bukatu:** 00:37:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Aisia » Kirola » Txirrindularitza

Laburpena:

<p>Emazteak arreoan ekarri zuen etxera; bere osabaren Gandarias altzari-dendako altzariak ekarri zituen. Gotzon eskola partikularretan ibili zen, baina bizikletan ibiltzeagatik ezin izaten zuen egunero joan. Don Julio maisuak, bere etxean ematen zituen eskolok.</p>

15. Etxean tailertxoa

- **Erref:** DUR-006/018
- **Iraupena:** 0:02:28. **Hasi:** 00:37:47. **Bukatu:** 00:40:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Natura » Meteorologia

Laburpena:

Ezkontzeko etxea nola egin zioten, eta nola ordaindu zuen azaltzen du. Berak etxean daukan tailertxoa, belar lehorra gordetzen zuen lekuan jarri zuen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-05-10

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com